

تحلیل محتوای کتب درسی ابتدایی ، متوسطه اول و متوسطه دوم تضمینی و حرفه ای

تحلیل محتوای کتب درسی چیست ؟

تحلیل محتوای کتب درسی : بسیاری از محققین کتابهای مدرسه ای را به عنوان مهمترین رسانه تاثیر گذار و پر کاربرد می شناسند که به کمک آن قادرند زمینه آموزش و تدریس را برای دانش آموزان فراهم نمایند. در بانک فایل پژوهشی معلمان یکی از شیوه هایی که در راستای تحقیق و پژوهش در کتب درسی و آموزشی به کار می رود تحلیل محتوای کتب درسی است. به کمک تحلیل محتوای کتب درسی می توانیم به چالش ها و نقاط قوت و ضعف در کتب درسی پی ببریم. کلیه مسائل مربوط به کتب درسی را روشن کنیم. و به اصلاحات و ویرایش هایی در رابطه با کتب درسی بپردازیم. و اهداف سند تحول بنیادین و چشم انداز بیست ساله آموزش و پرورش را در رابطه با کتب درسی نهادینه نماییم.

تحلیل محتوا

دانلود صدها نمونه فایل تحلیل محتوای کتب درسی در بانک فایل پژوهشی معلمان در مقالات حاضر با هدف تحلیل محتوای کتب درسی به جمع آوری مطالب مهم و ارزشمندی روی آورده ایم. در تحلیل های موجود مفهوم ها و تعاریف و بعد های مختلف و همچنین کارایی متنوع و فرضیات و اصل های مهمی که در تنظیم و گرد آوری کتب آموزشی از نظر محتوا عکس و شکل ها در مراجع متنوع ایجاد گردیده است را مورد تحلیل و بررسی قرار داده ایم. از میان کلیه رسانه های آموزشی کتب درسی و آموزشی مهمترین گزینه و در دسترس ترین آنها می باشد. که در نظام آموزش و پرورش نقش بسیار مهمی را ایفا می نماید.

همچنین می توانیم بهترین شیوه های طراحی و نگارش و تنظیم کتب درسی و آموزشی را در اختیار مولفین و ناشران امر تعلیم و تربیت قرار دهیم. در واقع به کمک تحلیل محتوای کتب درسی می توانیم به بهترین شکل ممکن به ایجاد کتب اثر بخش و مثر ثمر کمک و یاری رسانیم. به عنوان مثال می توانیم درباره ثبت عکسهای مختلف در کتب درسی نظر دهیم که این امر میتواند کمک شایانی در بحث پژوهشی و فرایند یاددهی و یادگیری داشته باشد.

تحلیل محتوای کتب درسی چه انواعی دارد ؟

نظام آموزش و پرورش و تحلیل محتوای کتب درسی

با توجه به اینکه در نظام آموزش و پرورش در کشور ایران برنامه درسی دانش آموزان در کل کشور از روی کتب درسی آموزش داده می شود. می بایست کتب درسی بررسی و تحلیل گردند و از هر گونه مشکلات و نقاط ضعف دور باشند. چرا که در کشور ما اقوام و زبان های مختلفی وجود دارد و از طرفی هم دانش و تکنولوژی در حال رشد و توسعه روز افزون است. و هنجارها و ارزش های اجتماعی هم روز به روز در حال تغییر است.

با توجه به آنچه خدمت شما عزیزان گفته شد مهمترین رسانه موجود در برنامه آموزشی کشور و حتی می توان گفت تنها رسانه رسمی آموزشی کشور کتابهای درسی هستند. رسانه ای بسیار مهم که در سند تحول بنیادین و چشم انداز بیست ساله آموزش و پرورش بسیار نقش مهم و موثری دارند.

در رابطه با کتب درسی و تحلیل محتوای آن باید گفت که این کتب شامل عکس ها و تصاویر و همچنین سوالات و تمرین هایی است که نوع نگارش متن این کتب تاثیر مستقیمی در فرایند یاددهی و یادگیری دارد. گاهی اوقات کارایی پایین و عدم وجود محتوای مناسب و نامتناظر بودن متن کتب درسی با قابلیت یادگیری دانش آموزان فهم مطالب درسی را دچار اشکال می کند. و یا تاثیر بسیار کمی در یادگیری دانش آموزان دارد.

بنابر این می بایست در رابطه با نشر کتب آموزشی مفید و اثربخش و تمرین های علمی و تجربه های درسی طوری ویرایش و طراحی گردند که باعث تاثیر مثبت بر روی همدیگر شده و بر اساس قدرت فهم دانش آموزان تهیه و تنظیم شوند. تا بتوانند در رسیدن به اهداف سند تحول بنیادین موثر عمل نمایند.

چگونگی بهره گیری از تحلیل محتوای کتب درسی

تحولات جهانی از جمله گسترش روزافزون دامنه ی ارتباطات با کمک پیشرفت های علمی و فناورانه سبب به هم پیوستگی و در هم تنیدگی مسائل جهانی شده است این وضعیت جدید اقتضات و الزاماتی را در همه حوزه های تأثیرگذار زندگی انسان و در ابعاد فردی و اجتماعی به دنبال داشته و آموزش و پرورش به شکل عام و حوزه ی برنامه ی درسی به شکل خاص نیز از این امر به کنار نبوده اند. در این زمینه می توان گفت که نهاد اجتماعی آموزش و پرورش چون سایر نهادها در خلأ عمل نمی کند و نه تنها جزئی از کل به حساب می آید بلکه در معادلات بین المللی

نیز جزئی از کل نظام جهانی به شمار می رود و باطبع با سایر جریان های اجتماعی در کنش متقابل است. (علاقه بند ، ۱۳۸۰)

نهاد آموزش و پرورش باید افرادی را برای زندگی تربیت کند، از این رو طبیعی است همواره نگاهی به آینده داشته باشد؛ به گونه ای که با تحلیل شرایط زندگی در سال های آتی، مشکلات، نیازها، امکانات و محدودیت ها را فهرست کند، در برنامه ریزی فعالیت های آموزشی خود به دانش آموزان توانایی ببخشند و در آنها برای استفاده بهتر از فرصت های آینده، چاره اندیشی برای مشکلات و نیازها و اجرایی کردن برنامه های آینده، توانایی ایجاد کند. (قائدی، ۱۳۸۵، ۱۹۵).

دانلود صدها نمونه فایل

با توجه به آنچه گفته شد بانک فایل پژوهشی معلمان با ارائه مطالب دقیق و کامل در زمینه تحلیل محتوای کتب درسی در خدمت دانشجویان و فرهنگیان محترم می باشد. اگر شما هم تاکنون با عباراتی نظیر مقاله تحلیل محتوا، مراحل تحلیل محتوا، تحلیل محتوا کمی، تحلیل محتوای کیفی، اهمیت تحلیل محتوا، نمونه تحلیل محتوا، کاربرد تحلیل محتوا، تحلیل محتوای کتاب درسی دبستان، دانلود کتاب تحلیل محتوای کتب درسی دبستان برخورد نموده اید، می توانید با استفاده از مطالب این سایت مشکلات و نیاز های خود را برطرف نمایید.

اهمیت تحلیل محتوای کتب درسی در چیست؟

شاید بسیاری تصور کنند که محتوای کتب درسی از بهترین کیفیت ممکن برخوردار اند و دیگر میتوان این محتوای درسی را یک محتوای کاملاً بی نقص و عیب دانست. اما باید بدانید که این تصور کاملاً غلط و اشتباه است. اگر کمی به محتوای کتاب های درسی در مدارس ابتدایی تا دبیرستان نگاه کنیم متوجه میشویم بسیاری از این کتب، دارای مشکلات بسیاری زیادی اند که باعث ایجاد مشکلات فراوانی میشوند.

در کتاب های ریاضی، علوم و دیگر دروس مشکلاتی مشاهده میشوند که در صورت بی توجهی به آن به خوبی شاهد ضایع شدن حق دانش آموزان و به حاشیه رفتن سیستم آموزشی کشور میشویم. در این زمان است که اهمیت تحلیل محتوای کتب درسی برای ما روشن شده و میتوانیم از این طریق متوجه شویم که آیا میتوان بر روی تمامی محتواهای موجود در مدارس حساب کرد یا خیر؟

آیا محتوای های موجود در کتاب های درسی مدارس مشکلات بزرگی دارد؟

اگر قصد صحبت در مورد مشکلات بزرگ داشته باشیم، باید انگشت اشاره خود را به جای محتوای درسی به سمت کل نظام آموزشی کشور بگیریم. نظام تحصیلی در کشور ایران واقعا با مشکلات بزرگی روبرو است. این مشکلات در بدترین حالت ممکن واقع شده و باعث ناکارآمدی درس و یادگیری در مدرسه میشوند.

اگر به بسیاری از دروس خود که در مقاطع دبستان و متوسطه اول و دوم یاد گرفته اید نگاه کنید، متوجه میشوید که عملا قسمت بسیار بزرگی از آن را به یاد ندارید. اما مشکل به یاد نداشتن محتوای درسی نیست بلکه ناکارآمدی و غیر کاربردی بودن آن است. یعنی زمانی که به آنها فکر میکنید متوجه میشوید پس از امتحانات پایان ترم تمامی آنها بدون استفاده به مدت کوتاهی در ذهن ما باقی مانده و در نهایت از ذهن ما حذف شدند.

به عنوان یک نمونه مناسب و البته بسیار روشن، میتوان به محتوای کتب درسی ریاضی متوسطه اول و متوسطه دوم اشاره کرد. دقیقا پس از اینکه ما امتحانات هر دوره تحصیلی را به پایان میرساندیم قسمت زیادی از محتوا را فراموش میکردیم و حتی در صورتی که آن ها را به یاد خود نگه میداشتم هم نمیتوانستیم از آن استفاده ای بکنیم، زیرا عملا قابل استفاده نبودند.

حتی این دروس به صورتی به ما آموزش داده نشده بودند که بتوان آن ها را به مدت طولانی در ذهن سپرد و صرفا در همان ابتدای تعطیلات تابستان به طور کلی از ذهن ما حذف میشدند.

راهکار این مشکلات کتب درسی چیست؟

اگر به دنبال راهکار واقعی هستید که باید آن را در انقلاب آموزشی ببینید. به هیچ عنوان نمیتوان با یک راهکار کوچک به تمامی این مشکلات خاتمه داد و امید داشت که دیگر میتوان به نظام تحصیلی کشور، صفت کارآمد و مفید را نسبت داد. اگر مانند اغلب کشور های جهان بتوانیم به دنبال یک انقلاب آموزشی در نظام تحصیلی باشیم و بتوانیم یکی از همین کشور های توسعه یافته را سرلوحه انقلاب خود قرار دهیم، به مرور مشکلات آموزشی حل شده و میتوان به خوبی گفت که در ایران دارای یک سیستم آموزشی کارآمد تحصیلی هستیم. اما اگر به دنبال راهکار های کوچک در جهت ایجاد تغییرات جزئی هستیم، تحلیل محتوای کتب درسی یکی از راهکار های موجود است.

استفاده از تحلیل کتب درسی چطور میتواند به نظام آموزشی کمک کند؟

در فرآیند تحلیل کتب و درسهای مختلف در مقاطع تحصیلی، هر معلم و فرهنگی عزیز، یک کتاب درسی از را از یک حیث مورد بررسی و تحلیل قرار داده و این بررسی ها میتواند باعث دریافت بسیاری از مشکلات شود.

تحلیل محتوای کتب درسی میتواند باعث بیرون آمدن بسیاری از ایرادات درسی در کتب شود. این ایرادات در صورتی که توسط مدیران آموزش و پرورش مورد توجه قرار گیرد میتواند به سرعت و در سال های بعدی حل شده و به دانش آموزان کمک کند. زمانی که این عزیزان مقالات منتشر شده در مورد بررسی کتب را مشاهده کنند متوجه میشوند که کدام قسمت از کتاب و در چه موضوعی کدام ایرادها را دارد.

این البته قدم اول فعالیت است و اگر واقعا قرار باشد از این بررسی ها در جهت بهبود نظام آموزشی استفاده شود فعالیت های دیگری نیز لازم است تا در نهایت به این اهداف برسند. البته باید با تأسف گفت که متأسفانه به ندرت از این فایل ها برای رسیدن به این هدف استفاده میشود.

با توجه به اینکه این فعالیت در ایران مانند قبل مورد اهمیت نیست و صرفا وسیله ای شده تا معلمان عزیز بتوانند از آن برای افزایش نمرات خود استفاده کنند، دیگر نمیتوان استفاده های لازم را از آنها داشت. البته نمیتوان این موضوع را تقصیر معلمان دانست. همانطور که قابل مشاهده است معلمان گرامی همواره فعالیت خود را انجام میدهند و به خوبی محتوای کتب درسی را مورد تحلیل و بررسی قرار میدهند اما از آنطرف بی توجهی آموزش و پرورش به این گزارشات در جهت استفاده های مفید باعث ایجاد چنین موضوعاتی میشود.

وظیفه آموزش و پرورش در این روند چیست؟

زمانی که اداره آموزش و پرورش صرفا از این گزارشات در جهت نمره دهی و افزایش نمره معلمان استفاده میکند و توجهی به تغییرات لازم در کتب درسی نمیکند، معلمان نیز علاقه خود را به این فعالیت از دست داده و صرفا در جهت دریافت نمره، همراستا با آموزش و پرورش فعالیت خود را انجام میدهند.

وظیفه آموزش و پرورش این است که همانطور که معلمان برای انجام این تحلیل و بررسی انرژی زیادی را صرف میکنند، به پاسداشت این انرژی، زمان و حتی هزینه صرف شده، از آنها در جهت اهداف کاربردی استفاده کند. باید از این فایل ها برای رساندن نظام آموزشی به اهداف والا استفاده شود و بتوان به معنای واقعی از پتانسیل آنها استفاده کرد.

در این زمان است که معلمان میتوانند دوباره با یک امید و البته تلاش مضاعف به انجام فعالیت های خود بپردازند و با استفاده از آن به تحلیل محتوای کتب درسی مشغول شوند و از آن نهایت استفاده را ببرند. زمانی که معلمان با این هدف واقعی به انجام تحلیل محتوای کتب درسی خود بپردازند است که میتوان از آن انتظار داشت که یک بررسی واقعی و کامل را برداشت کنیم. در این زمان معلم با تمامی انرژی خود به بررسی میپردازد و فکر به این موضوع که در حال رقم زدن یک تغییر اساسی در نظام آموزشی است، به ادامه فعالیت خود ادامه میدهد .

زمانی که معلم حس خود ارزشمندی داشته باشد و برای فعالیت خود نیز احترام خاصی را قائل باشد کیفیت خروجی بسیار بیشتر از زمانی است که صرفاً برای دریافت نمره و مقاصد مادی به آن پرداخته میشود. البته در همین زمان هم بسیاری از معلمان با مقاصد واقعا معنوی به انجام این تحلیل محتوای کتب درسی میپردازند اما در هر حال با بی استفاده ماندن این گزارشات نمیتوان انتظار بالایی از این فعالیت ها و کاربرد آن داشت.

امیدواریم که در آینده اداره محترم آموزش و پرورش بیش از پیش به این فعالیت و دستاورد های معلمان اهمیت دهد و باعث کیفیت بیشتر آن شود.

نمونه تحلیل محتوای کتب درسی ابتدایی

در ادامه در مورد یک نمونه تحلیل محتوای کتب درسی ابتدایی توضیحاتی را برای شما ارائه میکنیم. این توضیحات از یک نمونه واقعی برداشت شده و میتواند به شما کمک شایانی در این زمینه بکند اما اگر نیاز به یک محتوای واقعی تر و البته با کیفیت تر دارید میتوانید به بخش دانلود فایل در سایت مراجعه کنید:

در یک فعالیت تحلیل محتوای کتب درسی ابتدایی (و یا متوسطه اول) معلمان قصد میکنند تا کتاب درسی اجتماعی را مورد تحلیل قرار دهند. تحلیل این کتاب بر اساس “افزایش انگیزه پیشرفت” است. به این صورت که معلمان بخش های مختلف کتاب را مورد بررسی قرار میدهند تا مطمئن شوند که کتاب در مورد افزایش انگیزه پیشرفت در دانش آموزان خوب فعالیت میکند و میتواند به خوبی به دانش آموزان در این راه کمک کنند.

ممکن است در قسمت هایی از کتاب، نویسندگان به طور ناخواسته با بیان مشکلات جامعه باعث شود تا انگیزه پیشرفت در دانش آموزان کاهش پیدا کند و به این صورت آنها را با مشکل روبرو کند. از همین رو معلمان به خوبی به این موضوع توجه کرده و دقت میکنند تا موارد مشابه و این چینی را در گزارشات خود ثبت کنند.

در تحلیل محتوای کتب درسی ممکن است معلمان به قسمت‌ها و نقاط عطف نیز توجه کنند. به طور مثال در قسمتی از کتاب به خوبی به مسئله گفته شده پرداخته شده و باعث افزایش این حس در دانش‌آموزان میشود. از همین رو معلمان به انتخاب و نوشتن گزارش از این قسمت می‌پردازند و به خوبی آن را ثبت میکنند. به این صورت اگر روزی قصد بر این شد که از این گزارش در تغییر محتوای کتاب درسی عنوان شده استفاده شود، میتوان از قسمت گفته شده به عنوان یک نمونه مناسب استفاده کرد و مشابه آن را در قسمت‌های دیگر کتاب پیاده سازی کرد.

با انجام چنین فعالیت‌هایی معلمان مقطع دبستان و متوسطه اول و متوسطه دوم همواره به بهبود محتوای کتاب‌های درسی از طریق تحلیل محتوای کتب درسی کمک میکنند و به این صورت نهایت استفاده از آن در یک نظام تحصیلی برده میشود. خوب است بدانید که این فعالیت صرفاً در ایران انجام نمیشود، بلکه در کشورهای توسعه یافته از توان صد در صدی آن بهره برده میشود و همواره به افزایش میل معلمان به انجام آن کمک میکنند. امیدواریم این مقاله برای شما مفید بوده باشد.